

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván hűzhoz küldve:

Egy évre 3 ft — kr.
 Hat hóra 2 ft 50 kr.
 Három hóra 1 ft 25 kr.

Előfizetési pénznek postautalvánnyal küldhetők.
 Éves számok 12 kr-ával kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK.

Negyhasábos petit-sor egyszeri költsége 7 fr.
 kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 L-ért fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 Lr.

A nyiltterben:

minden negyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Vollán összekötöttében levő hirdető-írások, elő-
 fizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

2003/888.

Léva város r.kapitányi hivatalától.

Hirdetmény.

A népfelkelő tiszti kijelölésre követelt feltételek, valamint az évenként június hó 7-ikétől kezdve 3 heti időtartammal felállítandó népfelkelő tisztképző tanfolyamokba való felvétel tárgyában hozott határozmányokat tartalmazó — f. évi május hó 11-én 2387. sz. a. kelt m. kir. honvédelmi miniszteri hirdetmény, az érdekelt népfelkelési kötelezettekkel leendő megismertetés céljából a r.kapitányi hivatalnak megküldetvén, ezen körülmény tudomásvétel végeit közlirre tétetik.

Léván, 1888. évi június hó 13.

Kónya József,
 r.kapitány.

A gőzeke.

A miről apáink negyvennyolcz előtt még az első vasut Budapest és Vác között való megnyitása alkalmával is alig mertek álmodozni, hogy a gőz fogja földjeinket szántani: ma már előttünk valóságga vált.

A gőzkoesi hasítja utjainkat; a gőzeke szántja földjeinket.

Amaz a mult évben a szab. osztrák-magyar államvaspálya-társaság által építettvén ki, léptetett életbe; ez Leidenfrost László hírneves gazdánk által hozatott be, és felforgatja, felfordítja vele földjeinket, mint egy Prometheus ellesvén a földben rejlő életszíkrt, gabona alakjában táplálékunkra fölhozza s értékesíti.

A gépparátus e folyó évi június 5-én vonult ki a szántásra az ugynevezett „Szecsei-berek“ pusztára, mely városunk nyugati részén a lévai Schoeller-féle uradalom egyik becses birtokrészét képezi. Mondanunk is felesleges, hogy a közönség nagy érdeklődése mellett történt a kivonulás.

Hogyne, hisz az országban —

TÁRCSA.

Fürdőlevel.

Budapest, 1888. június 12.

Az új gondnok által megíjtott Császárfürdő parkjának egyik lombos fája alól, hűs árnyék alá vonulva, tekintek át a vén Budapestre és szemlélem, hogy az örökös munka gigözölge, s a kenyér után való hajszá porondjának fölkaavart homokja, milyen színtelen szürke fátyollal takarja körül a hőségtől megrikkult légkörét a fővárosnak. Magas oszlopokképpen emelkedik föl a tiszta ég azurjáig a porköd, s a beteg atmoszpherából menekül az ember, de menekülnek a levegőnek szárnyas lakói is.

A langyossá vált szőke Duna gyöngye: a Margitsziget erdője bővös hajlongással tereti át illatos áramját és nagyot lélekzem, hogy a szűz levegőt a maga bődítő tisztaságában élvezhesse fáradt tudóm, — aztán leveszem a kalapomat, hogy meztelen homlokomat oda tarthassam a sutgó áram edes, üdítő csókjának.

A „Fecske“ kürtöje nagyot bug, a vizhullámok egymásba kapaszkodnak, s perc alatt recsegve vergődik ide-oda a kikötő hajóhidja, melyen csakhamar nagyot koppan a kötélfogó fonal orsója, amit a hajósok ügyes fogással birtokukba kerítve, gyors munka után megkötik a morgó vizi-paripát; aztán éles hangon kiáltja egyik: „Császárfürdő, tessék kiszállani!“

A pöfékelő „Fecske“ csak úgy önti ki magából a sok embort, asszonyt, leányt,

különösen felföldünket illetve e nemben az első gépek közé tartozik, sőt egészen egyedüli; mely hivatva van — a kinzásal egybekötött marhaerő helyett a szántásban a gőzerőt gyakorlatilag megoldani s az emberiség hasznára érvényesíteni; persze csak addig, míg egy más, könnyebben megszerezhető s dominálható erő által ki nem szorítottatik.

A földmívelési rendszer, mióta a gőz uralomra vergődött, nagy átalakulási stádiumba jutott. A régi primitív faeszközök és gazdasági szerek helyett mindent a gőzerőhöz alkalmazható szerek és eszközök, nagyobb részben vasbeliek, honosodtak meg; ez magával hozta a művelés azon rendszerét, melyet váltógazdaságnak kereszteltek el s melyet most mindenki követni s gyakorlatba hozni törekszik.

Csak hogy ezen váltógazdasági rendszernek azon libéje van, hogy nagy tőkét követel; ez pedig a mi gazdaságunkban, földmívelésünkben a legkevesebb, a miből származik azon a tapasztalás által igazolt sajnos eredmény, hogy gazdaságaink pusztulásnak indulnak, a föld a régi birtokosok kezéből átvándorol az új földesurak kezébe; de azon átvándorlással együtt szenved a föld, mert irgalmatlanul zsaroltatik minden oldalról s mindinkább felhangzik a panasz, hogy a föld ősi termőereje vesz s előidezi, fejleszt s ápolja az uralkodó gazdasági válságot.

Igy a gőzerő átváltoztatja ugyan régi földmívelési háromnyomásu gazdasági rendszerünket s átalakítja ugyan, de vajjon a köznek előnyére vagy hátrányára? még mindig kérdésessé válik.

S habár nem szoros korollariuma a gőzerő alkalmazásának a váltórendszer, mert hiszen a gőzerő mellett ép úgy alkalmazható a háromnyomásu, mint a váltógazdasági rendszer, mivel

gyereket. A hidon egészen megszorul a nép, a mint egymást tuszkolva előre igyekszik. A park széles utain az ismerősök megint összevergődnek, de mintha csak valami titkos hatalom üzné őket, sietve távoznak tova — hogy a nagy gyógyudvar asztalai mellett valahogyan még helyet találjanak.

A katonai zenekar számára fönntartott pavillon is megélenkül. A karmester kezébe veszi dirigáló pálcikáját, a katonák szájukra illesztik öblös trombitájuk fuvóját, a kis pálczika egyet suhog a levegőben, mire aztán a „Rakóczy“ induló akkordjai alatt reszkenti kezd a levegő, a föld, a — szív.

Egész ismeretlen alakokkal telik meg a fürdő hoteljének erkélye. Komor, agg férfiak angol szakállal, sápadt asszonyok el nem titkolható külföldi tyussal, magyar urak, s urnök, fiatal, piros, pozsgás eleven kisasszonyokkal, francia bonnok apró csemetékkel. Ezek a fürdő állandó vendégei.

Nagyon kíváncsi voltam a vendégek kiletére és a szeretetreméltó gondnok ur engedelmével beletekintettem a vendékönyvbe. Még alig kezdődött meg a saison, s igazán öröm töltötte el keblemet, mikor olvastam: Köller Wladimir báró (Porosz Szilézia), Dr. Heythum Anai tanácsos (Prága), Róth Ferencz (Szerajevó), Schönermark Gizella bárónő és családja (Velence), Auffenberg Sándor, ezredes, nejével és 3 gyermekével (Freiburg), Oberson Sándor (Eszék), Zöchinger Eleonóra (München), Harvey Brigz neje (Chicagó), Brodlin H. orvosnő (Chicagó).

ez utóbbinak több igénye van, nagyobb tőkét követels hogy ez fedeztethessék, többet kell produkálnia, több hasznót felmutatnia, mi ez idő szerint mindig a föld termőerejének rovására esik, mert a hasznunkra kiszedett termőrést nem tudjuk kellőleg pótolni.

Gazdasági, illetve földmívelési rendszerünknek ezen átalakulási stádiumában a gőzgépek alkalmazása mindinkább szélesebb tért foglal el. A szükség szüli őket. Nagyon az emberi szükségletek, igények, követelmények; ezeknek kielégítése csak a rendelkezésünkre álló minden erő felhasználásával fedezhető.

Ez hozta létre a gőzekét is.

A vidékünkre, illetve a lévai uradalom gazdaságaiba való behozatalát örömmel szemléljük, mert ez által a föld mívelésénél megtakarított marhaerőnek felhasználását véljük a föld termőképességének fokozására fordíthatni. Ebből aztán kétségtelenül foly az, hogy ha a föld termőképessége — a rabló gazdaság mellőzésével — fokoztatik; s művelése egyenletesen a gőzerő által minden idő s viszonyok között eszközöltetik, az igazi s állandó anyaföldje lesz az emberiségnek s biztos előmozdítója jólétének.

A nyelv eredete. *)

— Itta: Cserei József. —

Az ősnyelv gyökei épen úgy származtak abban a régi korban, s ezt a logika szabályai szerint következtetjük, mint a hogy most is az egyes embernek szókészlete bővül ismeretkörének táguival. Ha azt kérdené valaki, hogy hová lett az a sokszor emlegetett ősnyelv, a beszédnek ez a protoplasmája? azt kérdeném tőle, hová lesznek a folyóvíz cseppjei, ha az óceánba

*) Ismerve launk t. olvasóink nemis izlését s a komolyabb irányú közlemények iránt is tanúsított előszeretett, örömmel közöljük e „Népszerű felvilágosít.“ melyet jeles munkatársunk legközelebb Trencsén város művelt közönsége előtt, a „Trencsénmegyei természettudományi egylet“ estélyén tartot.

— Micsoda, egy chicagói nő, aki orvos és ide jön magát gyógyítani a Császárfürdőbe! Igazán nagyon okos és érdekes asszonyság lehet. Ejnye, de szeretnék vele megismerkedni!

— Hja kérem, sokkal távolabb vidékről is fölkeresik a mi gyógyfürdönket — mondja a fürdő egyik hivatalnok. A külföldiek azok valóban méltányolni tudják azt a gyógyhatást, melyet egyedül ennek a fürdőnek a forrása képes csak előidezni. Magyarország különféle vidékéről is van nagyon sok vendégünk. Az okos külföldiek nem a divatos vizet, de az egészséges s gyógyhatással bíró forrásokat keresik. Különben erről önnek bő magyarázatokkal szolgál majd Brodlin asszony, aki nagy előszeretettel beszél a különféle vizek gyógyhatásairól.

Az orvos asszony szívólyesen nyújtotta felém a kezét, mikor megismerkedtünk. Emésztési bajokról panaszkodott. A Császárfürdőt neki egy volt tanárja ajánlotta. Alig pár napja idözik a kellemes magyar fürdőben s eklatáns javulást érez. Csodálkozik, hogy a fürdő vendégek közt aránylag kevés a magyar, pedig jobb volna, ha ide jönnének, mint a külföldre, ahol egyéb célt egy sem érhetnek el, mint hogy tömeges megjelenésükkel az árakat drágítsák.

Végzetlen dicsérettel emlékezik meg a fürdőgondnokság előzékenységéről, de magáról az olesó jó magyar konyharól, a melyet a világ egy külföldi fürdőjében sem talál föl az ember; sőt ellenkezőleg

vegyülnek? Mint önálló nyelv többé nem létezik, elegyült a modern nyelvek közé és hozzá még nem is az első kézen keresztül. Fajdalom, ezen protoplasmákra még nagyító üvegen keresztül sem lehet ráismerni. Ugy sejtjük, hogy azok a gyökök lesznek az ősi nyelvek maradványai, melyek a világ valamennyi nyelveinek összehasonlítása után alakra és jelentésre meg egyeznek. Ezt a munkát a tudósok már meg is kezdték. Nem elégszenek meg ugyanis, hogy az egyes nyelvfajok körén belül előforduló nyelveket hasonlítsák össze, például a szémi nyelvcsaládban a zsidó, chald, syzr és phoeniciai nyelveket, vagy például a turáni családban a magyar, török, finn, vogul, osztyák stb. nyelveket, hanem maguknak a különféle nyelvfajoknak nyelveit is egybevetik, és épen ez az egységre törekvés bizonyít a mellett, hogy az emberiség egy pártól származott, kezdetben bizonyosan egy közös nyelve lehetett, melyből a nyelvfajok, nyelvek és szójárások fejlődtek.

Alig hinnök, hogy az emberiség ősnyelve egytagu gyökökből állott, ha nem maradt volna ránk egy ilyen primitív fejlettségi fokon csodálatosan egész napjainkig eljutott egytagu vagy másképp elszigetelő nyelv, a chinai. A mennyei birodalom nyelve a gyököknél nem fejlődött tovább, holott például az ural-altáji a ragozás, a szémi pedig és az indogermán a ragozáson keresztül a hajlítás fokáig emelkedett. A chinai nyelv pusztá gyökökből, egytagu szókból áll, mint a dadogni kezdő gyermek beszéde; a ragozás és hajlítás alkalmával ezen gyököket combinálják egymással. Nyelveknek ezen tökéletlensége lekötve tartja a fogalmak fejlődését és a szellemi látókör terjedését is, mert ha nincs olyan gyermek fokon álló nyelvek és írásuk, ősrégi műveltségöknél fogva a chinaiak lennének korunkban a tudomány és műveltség első népe. Náluk egy gyökszó jelenthet főnevet, melléknevet, de lehet ige, sőt határozó is a szerint, a mint más-más helyre

azok az egészségest is beteggő teszik testben, no még tárczában.

Beszéltünk még hosszassan a magyar forrásvizek gyógyhatásának előnyeiről, miatt arról győződtem meg, hogy ez a külföldi orvosasszonyság jobban ismeri a mi fürdőhelyeinket, mint talán sok magyar orvos.

— Meddig méltóztatik nagysádnak itt maradni?

— Oh itt töltöm az egész nyarat. Azt tapasztalom, hogy itt nemesak fürdeni, de kellemesen szórakozni is lehet. A fürdőben már több magyar családdal ismerkedtem meg, s mondhatom, nagyon szívélyesnek s barátságosnak találtam őket. Aztán végtelenül szeretem a magyar zenét. A parkbeli kioszkban órahosszáig is el-elhallgatom, amint a cigányok huzzák. Azokon az ütemeken nagyon jól lehet táncolni, ugy-e?

— Megakarná próbálni nagysád? A fürdőgondnokság minden évben többször is szokott társas összejöveteleket és táncmulatságokat rendezni. Engedje meg, hogy alkalmilag én lehessen első mestere, akitől a csárdást megtanulja.

— Itt a kezem. A viszontlátásig.

A katonabanda már rég elhagyta a helyét, a vendégek pihenőre tértek.

Én még sokáig ott állottam a parkban egyedül. Azon gondolkodtam, vajjon ha a Császárfürdő forrásaival és vizeivel Csehországban volna, több magyar ember fürödne-e meg benne, s ha csakugyan job-

teszem, vagy más hangnyomattal ejtem ki a szót. A kínai nyelvben az i azt jelenti, hogy használni, li pedig magyarul „hatalom.“ Ha már most ezt a két szót ilyen rendben teszem össze: i-li, akkor ez azt fogja jelenteni, hogy használni hatalom, vagyis hatalommal. Si annyit jelent, hogy „kö,“ yt „gyermek,“ si-yt egyenlő lesz ezzel: gyermek kö, az az kavics. Tehát itt ragokról vagy képzőkről olyan értelemben, mint nálunk, szó sem lehet, hanem a tekintetben a kínai nyelv úgy segít magán, a hogy épen tud. Általánosan ismeretes az a mondat, mely ba szótagból áll, s ha egymás mellé téve különféle hangnyomattal ejtem ki, mint: ba bā bā bá, akkor azt fogja jelenteni, hogy három asszony nyakon ütötte a király kegyencét.

A fejlődés második foka az ifju — és ezzel együtt a férfikor időszeke a nyelvben. Meglehet, hogy épen abban az időben, mikor az emberek már családokká, törzsekké tömörültek, alakult a szóképzés és ragozás a nyelvben, de megszűnt a gyökök alkotása. Gyököket ma már nem alkotunk a nyelvben, csak a meglévőket használjuk fel, módosítjuk. Olyan korban élünk, mikor már a nyelv, mint az öreg ember, vagyont többé nem szerez. A nyelv sem fejleszt új gyököket, csak az ősi idők szerzeményén fejlődik. A ragozás stádiumában a népek már nyelvileg és így társadalmi és állami életükben is fejlettebbek, fogalmaikat és gondolataikat legfinomabb árnyalatait is szembetűnőleg tudják kifejezni. Azért tartja a közmondás, hogy az embert beszédéről lehet megismerni, a kinek milyen az ismeretköre, olyan a beszéde is. Egy orosz favágó nem fog úgy beszélni, mint az edinburgi egyetem physika tanára vagy egy drámaíró. A favágó megelégszik háromszáz szóval egész életére, a tudós már háromezzerrel sem éri be; Shakespeare drámáiban vagy tizenötezer különféle fogalomra és fogalomárnyalatra találunk ugyanannyi szót. Ezen jelenségnek nincs egyéb természetes oka, minthogy az agy műveltebb, fejlettebb, iskolázottabb. Azok a népek is, a melyek az ősi időkben szerencsésebb éghajlati és talajviszonyok közé jutottak, nyelvüket öntudatlanul, a természet által indítatva a ragozhatóság, sőt hajlítás fokáig művelték ki. A körülmények értelmesebbé nevelték a népet, tökéletesebbé a nyelvet, a nyelv túllépett eredeti gyermekkorán és már nem csupán gyököket, képzőket és ragokat különböztet meg, sőt magát a gyököt is a viszonyításnak megfelelően képes hajlítani. A hajlításnál főleg a nyelv-művelés nem emelkedett, de nincs is reá szüksége, mert ezzel min-

den igénye, szükséglete ki van merítve, elégtive.

A mi nyelvünk, a turáni vagy ural-altaji magyar nyelv egészen véve a ragozás fokán áll. Nem csupán gyököket rak egymás mellé, mint a kínai; ma már nem beszédünk úgy, hogy ország bele, hanem országba. A bel vagy bele gyökből idővel pusztán viszonyzó lett, mely manapság a nyelvtanokban úgy szerepel, mint beható ba be rag. Pedig volt idő, mikor úgy beszélt a magyar, hogy ország bele, vagy inkább uruzag bele, két gyököt tett egymás mellé. Ez a példa épen ránk maradt a halotti beszédben. Még ma is használjuk a fejében szót az ért, helyett kifejezésére, pl. fizetés fejében. Pedig a fejében is csak olyan önálló fogalom, mint a fizetés, de ebben a fordulatban a fejében szó pusztán viszonyzóvá silányult. Mikor a ragozás korszaka kezdődött a nyelvek fejlődésében, akkor lehetett vége a gyök korszaknak, vagyis gyököket többé nem alkottak, hanem, mint mondám, a meglévő gyököket tették össze, módosították, s egyik részéből rag lett. Ez volt az a stádium a nyelvben, mikor az anyagi szók alakiakká váltak.

A szémi és indogermán nyelvek még ennél is tovább haladtak, a mennyiben a gyököket is el tudják változtatni, a viszonyítás kifejezésére, pl. a beszélni igének határozatlan jelene a németben sprechen; már az alig múlt időben sprach, a multidejű igenében: gesprochen. Az ilyen nyelvek a legtökéletesebbek, mert ezek anélkül, hogy ragot tennének a szóhoz, képesek a gyök hajlítása által kifejezni a viszonyítást. A nyelvnek ezen hajlékonyságából bizony lehet következtetni az illető népnek is szellemi tehetségére és tevékenységére.

Vége még a műnyelvről vagy észnyelvről kell valamit befejezésül elmondanom. Már régen törték a tudósok és bölcsészek fejüket azon, hogy egyelőre legalább a tudós, azután a művelt világban hozzon be egységet nyelvi tekintetben, a mi kétségen kívül gőzerővel mozdítaná elő az emberiség fejlődését. Ilyen volt Leibnitz német bölcsész, de eszméje még akkor nem testesült meg. Egyideig a spanyol nyelv volt a diplomacia nyelve, most a francia az, ennek azonban, főképp a nyugaton, nagy vetélytársa akadt az angol nyelvben; de ha az angol nyelvet többen beszélik is, mint a francziát, azért a francziát a diplomacia teréről és a szalonokból még mindig nem tudta kiszorítani.

A legújabb időben a volapük nyelv hódít, szerzője Johann Martin Schleyer lizersteteni plebános Konstanz mellett. En-

nek is akadt ellenlábas, a ki megirigyelte dicsőségét, P. Steiner személyében, ki az ugynevezett pasilinguát szerkesztette össze a műveltebb európai nyelvekből, sőt újabban gomba módra szaporodnak a világ nyelvek és épen ezzel akadályozzák az eszme megvalósulását. Elég egy sötétből egy lepény, elég egyet látnunk, azért végük elő csupán a volapüköt. A világ nyelv jeliséje: „Menadé bál, püki bál,“ ez az: Egy emberiségnek egy nyelvet. Tavaly a hetelik kiadást érte nyelvtana. A volapük határozottan műnyelv, észnyelv, itt a szerző maga határozta meg, hogy pl. ez a fogalom ember, ezzel fejeztessék ki: mén és így ragoztassék a banumban vagyis az egyes számban mén, mena, mene, meni; a többesben a plunumban pedig ekép: méus, menas, menes, menis. Teljesen töle függött, hogy az alanyesetben semmi ragot se függessen a tőhöz, azután a genitivus, dativus és accusativus sorban kapja a hangzókat és pedig a, e, i betűket. A logika szabályai szerint következtetve állíthatom, hogy ha Schleyer ablativust és vocativust akart volna képezni nyelvtanában, akkor o és u hangzókat ragasztott volna a tőhöz, mint-hogy már csak ez a kettő van hátra, és így az egész hangzói sor szerepelt volna az esetek kifejezésénél; a, e, i, o, u. A volapük tehát megegyezés, conventia utján jött létre, mert habár egy ember műve, tanuló a felállított szabályokba beleegyeznek, a szokás elfogadják. A volapük eszerint teljesen műnyelv, távol a természettől s úgy viszonylik egy természetes uton keletkezett nyelvhez, például a magyarhoz, mint a művirág a természetes virághoz.

(Vége.)

Népfölkelési tisztek.

A népfölkelési tiszti kijelölésre önként jelentkező állampolgárokkal követendő eljárást Fejerváry bárá honvédelmi miniszter a napokban kelet rendeletével újra szabályozta. E szerint népfölkelési tiszti kijelölésre igényt nyerhetnek:

1. Volt tisztek és altisztek, kik védkötelezettségüknek teljesítése után kényszerítő indok nélkül leköszöntek s a népfölkeléshez, melynek már alátette nincsenek, önként jelentkezve, előbb viselt tiszti rangfokozatukba, a volt altisztek pedig hadnagyokká előjegyeztetni óhajtanak.

Továbbá olyan volt tisztek és altisztek, kik még a népfölkelési kötelezettségben állanak, valamint azok a volt altisztek, kik valamely honvédszázalójnál az őszi fegyvergyakorlaton saját költségükön 6 napi szolgálatot teljesítenek s vezénylési képességüket be igazolják.

2. Egyéb állampolgárok közül azok a rangfokozat nélküli volt katonák,

költötte aztán leszállt a fáról s haladt tovább előre mindig előre.

Utközben egy farkasra bukkant. Lomhán czammogott az oldalt a sürtűség felé . . . Nehány pillanatra összenéztek, aztán ment mindenik tovább a maga útján. Hátra sem néztek egymásra. Bizonyosan az a farkas is már eszmélt kapott, csak hogy nem olyan magas kegytől, mint német druzsája, hanem valami zsiros vad pecsényétől.

Torkig jól voltak lakva mind a ketten. Vége ritkulni kezdtek a fák. Még néhány száz lépés — és kiért az erdőből.

Ismeretlen regényes vidék tárult fel előtte, szelidebb, dombos völgyes vidék, jól művelt szántóföldek, messze valami csendes kis falu magas karsu tornyával, közelebb előtte a völgyben egy magános majorság, olyan fallal s rácsozattal körülvett nemesi Kuria, amilyen az ő atyjának is volt jószágán, amilyeneket eleget látott már.

Az ifju egyenesen e magános tanya felé irányozta lépteit. Amint közelebb ért, megtudta már különböztetni a részleteket is, az ódon idomtalan, de kényelmes lakházat magas kettős zsindelel tetejével, a tágas gazdasági udvar s a rácsozattal körülvett csinos viruló kertet.

A kertben valami nő virágokat öntözött. Az ifju odaért a rácsozathoz, s ábrándos vágygall függeszté szeméit a kedves tüneményre. Szép ifju, szöke lányka volt az, piros ruhában, hajlékony, könnyed és vidám. Dudolgtatva öntözte virágait s annyira belemerült ebbe a munkába, hogy a rácsozathoz ért idegen vándort észre sem vette.

Annak az idegen vándornak pedig eszébe jutott a moszkvai kerti jelenet.

A sors szeszélye még egy kiadásban mutatja föl neki azt a búbajos jelenetet.

vagy katonailag ki nem képezett egyének, a kik hadkötelezettségüknek is eleget tettek s sorozás alá már nem kerülnek s kiváló feddhetlen jellem, hazafias érület s magatartás folytán köztisztviselőben részesülnek, népfölkelési tiszti tanfolyamra jelentkezhetnek.

A kik a tanfolyam elvégzése után öt év alatt kétszer a honvédség őszi fegyvergyakorlatán önként és saját költségükön részt vesznek, a lovasságbeli pedig ezenfelül egy ízben, április 14—30-ika közt tiszthelyettesi szolgálatot teljesítenek, a hadnagyi kinevezésnél elsőbbségben részesülnek.

A volt tisztek és altisztek, kik népfölkelési tiszteket ajánlati lapokkal ellátva és kijelölve nincsenek, a kijelölésre vonatkozó kérelmüket minden év október hó 1-ig személyesen nyújthatják be az illetékes népfölkelési járáparancsnoksághoz.

A katonailag ki nem képezett jelentkezők számára a szükséghez képest egy vagy több tanfolyam fog nyitni, és pedig minden évben június hó 17-én. A folyamodványokat mindig május hó 1-ig azon népfölkelési járáparancsnoksághoz kell be-terjeszteni, melynek területén az illetők tartózkodnak. A kiket a tanfolyamok hallgatására kijelölnek, erről június 14-ig kapják meg az értesítést.

A pályázók írásbeli folyamodványaikban a következő adatokat tartoznak előterjeszteni: 1. a jelentkező neve; 2. születési éve; 3. állandó tartózkodási és illetőségi helye; 4. a végzett iskolák; 5. polgári állása vagy kereseti foglalkozása; 6. nyelvismeretei; 7. a jelentkező gyalogsághoz vagy lovassághoz történik-e; 8. a népfölkelési tisztképző-tanfolyamot melyik honvéd gyalog-feldandár, illetve honvéd-huszárezred vagy lovasságban kívánja hallgatni; 9. valamely népfölkelési esaphoz való beosztása vagy külön alkalmaztatásra vonatkozó esetleges kérelem.

Volt katonák részéről e mellett még felemlítendő: 10. a felavatás éve; 11. a legutóbb viselt rangfokozat; 12. a fegyvernem, melynél a jelentkező a közös hadseregben vagy honvédségnél szolgált; 13. kitérésének (véglöbcsátásának) éve; 14. vajjon részt vett-e és mily hadjáratban?; 15. volt altisztek részéről, hogy a szolgálati nyelven való vezénylés céljából a 6 napi szolgálatot melyik honvéd zászlóaljnál teljesítették; 16. volt tisztek és altisztek részéről a jelentkezés alkalmával „a kitérti bizonyítvány“, illetve a végelöbcsátó okmány eredetiben, vagy hitelesített másolatban beadandó, mely annak idején vissza fog adatni.

A tanfolyamok a szükséghez képest a gyalogság számára a honvéd gyalog-feldandárok, a népfölkelési lovassághoz pályázók számára pedig a honvéd huszárezred-parancsnokságok állomás helyein fognak létesíteni.

Egy tanfolyam felállításához legalább is 10 jelentkező szükséges. A tanfolyam mindig három hétig tart s az elméleti és gyakorlati oktatásra naponként 7 óra van kitűzve. A jelentkezés mindig június 16-án történik az illető gyalog-feldandár, illetve a huszárezred-parancsnokságnál.

Oh de minő ifjan, minő reményteljes vidámsággal és boldog sejtelmekkel fogadta az elsőt és minő nyomorultat, lélekben megtörve, meggyalázva kell látnia azt a másodikat! . . .

Elfordítá tekintetét, tántorogva ment egy közeli mohos kődarabhoz, ott leült, tenyerébe hajtá fejét és zokogott kétségbeesetten.

Egy eltévedt élet rettentő bünbánata volt a siralom, ami nem látott maga előtt más vigasztalást, mint a temető hangját, ami eltakar minden but, minden csalódást, minden gyalázatot.

De hát nem lehetne még ez életnek megtérnie, megtisztulnia? Nem javít, nem tisztít-e meg a becsületes szorgalom? . . . Nem lehetne-e az arc veritéke egy második keresztelés? . . . Hát nincs a földi élet számára feltámadás, újjászületés? . . .

Az ifju epedő vágygall fordítá szeméit újra a búbajos jelenetre . . . oly hívó, oly csalogató volte kedves ártatlan egyszerűség a maga keresetlen, öntudatlan szépségében! . . .

Főkelt s odament ismét a kert rácsozatához.

A leány épen akkor tekintett föl véletlenül s mint az idegent a rácsozatnál megpillantotta, egy kissé megdöbben, de aztán szeliden, naiv bátorsággal lépett közelebb s kérdé:

— Kiván ön valamit uram?

— Csak egy pohár vizet, fáradt vagyok és nagyon szomjazom.

— Az ifju arca oly sápadt és oly szomorú volt! A leányka szive megésett rajta s részvételt mondá:

— Nagyon szivesen!

Olyan kedves szelid hangja volt!

Az ifju megállt a kis ajtóban s a mig

bak volnának a külföldi fürdők, eljőnnének-e a mi fürdőkbe olyan messziről a sok külföldi vendégek, — meg ez a szép asszony.

F.

Május elsején.

Sok nagy dolog történt

Május elsején.

Tán korona ingott

Királyok fején;

A szülfüzt hont tán,

Fészket a madár,

Az üldözött békét,

Kedvest nyert a lány;

Elhunyt a családban

A gondos anya,

És így a családnak

Beállt alkonya;

Avagy gyermek éltét

Vitte a halál,

Hiszen ez oly gyakra:

Váratlan talál.

Jégpánczéltát zuzta

Szerte a folyó:

E nap azért kelves,

Oly áldást hozó?

Dalom nom azért zong,

Azért ömlödez,

Mert téged, természet!

Hó már nem fedez?

Mit nekem a pánczél

Hótakart tetőn?

Mi nekem a bársony

Zöldelő mezőn? . . .

Mért dalol hát ajkam,

Tudjátok-e? . . . mi? . . .

Pénzem nincsen fára

S nem kell fűteni.

Ruttkay Gyula.

A kertészeleány.

— Beazély. —

I-ta: Csugoggy Gusztáv.

Lezárták lovaikról, átadták az erdő-

mesternek s vidáman indultak neki a rengetegnek.

Wolf urfinak bomlott jó kedve kerekedett, társai örültek ennek nagyon. Ilyenkor bő jutalom szokta ütni markaikat. Az urfinak ugyan sohasem volt pénze, de azért megtudta ő ajándékozni azokat, akik kedvében jártak.

Wolf kiadta rendeleteit, ki merre álljon lesbe és a többi szokásos vadász utasításokat, aztán nekiindult mindegyik a maga útjának.

Wolf egyenes irányban sebesen haladt előre, puskáját vállára vetette, s mélyen elmerült gondolataiba. Az jutott eszébe, hogy azt az ifjut a kinek nevét most ő viseli, Moszkva körül a farkasok ették meg . . . hátha ő velé meg Szent Pétervár környékén történeék ilyesmi? . . . Ki kéri számon a rengetegtől, hogy hová tette vadászát?

Ment, ment sebesen fáradatlanul. Egyszer csak ki fog érné az erdőből. Akárhová jut, mindegy az neki, csak azt az erdőt hagyassa háta mögött . . . És ha ki nem talál belőle? ha újja állja valami farkas? . . . Ő nem fogja magát védeni, hisz olyan ember nevét viseli, akit a farkasok ették meg.

Késő estig egyre vándorolt. Akkor fölmászott egy fára s annak lombjai közt töltötte el az éjt. Bátoran elbálhatott, tudta, hogy ez éjjel még nem fogják odáig kutatni, eltűnését előbb bejelentik s az reggelnél előbb nem történhetik. Talán nem is fogják keresni? . . . Lehet, hogy csak addig ért valamit, míg ott volt, miután eltűnt, elfeledik és többé nem törődnek vele . . .

Igy okoskodott, aztán álomra hajtá fejét kényelmesen ülőhelyén. Nem aludt so káig, még virradat előtt, felébredt, táskájából egykét falat ennivalót vett elő azt el-

A tanfolyamok jó sikerrel való bevégeztése mindenkit, a kit a zárvizsgát megtartó bizottság a népfelkelő hadnagy tiszti állásra alkalmasnak tart, a népfelkelő állásra képesít és ezen képesítés az illetők népfelkelési kötelezettségének egész tartamára kiterjed, feltéve, hogy személyükre nézve időközben valami oly változás nem állna be, melynél fogva a tiszti állásba való kinevezésre egyáltalán igényt többé nem tarthatnak.

Különfélék.

— **III. Frigyes német császár** életének 58-ik évében, rövid három havi országlása után, június hó 15-én, dél előtt meghalt. — Ugy tűnt fel e böles, szabad gondolkozású, fenkölt szellemű fejedelem Európa felett mint meteor a láthatáron: megvillan, egy pillanatra szatun eltűnik előttünk — el az örökké valóságba! — Európa békét, szabad fejlődést, üdvösséget várt a jószívű emberbarát s kegyes fejedelemtől, kiből a legnemesebb ember, a legbátrabb hős, a legműveltebb szellem és legszeledebb koronás fő, az erő és gyöngédség legszebb harmonijája költözött el a földről. — Atyját 90 éves korában, 30 éves országlása után a világ összes pompája kísérte sirjához; fiát rövid országlása után a népek milliói siratják! — Helyébe fia, Vilmos trónörökös lép II. Vilmos császár s király címmel; — adná az ég, hogy szívet s agyát a jó és böles atya érzülete, szelleme hatná át!

— **Zárünnepélyek.** A lévai állami tanítóképező intézetben ma e hó 17-én, a főgymnáziumban pedig e hó 18-án, hétfőn délután 5 órakor veszik kezdetüket a műenék, szünetes és tornászattal egybekötött zárünnepélyek, melyeken a szülőket és tanügybarátokat szívesen látják az igazgatóságok.

— **Előmunkálati engedély.** A közmunka és közlekedési m. kir. miniszter a gr. Keglevich István, gr. Migazzy Vilmos, Klobusitzky János és Szentiványi Oszkárnak az Ar-Maróthól Várebélyen át a szab. osztrák-magyar államvasút budapest-marcheggi vonalának valamelyik pontján vezetendő helyi érdekű vasútvonalra 1885. évi decz. 12-én kiadott előmunkálati engedélyt további egy év tartamára megújította. — Jóval előbb állana már ez irányban tervezett vasutunk ügye is, ha az engedélyes urak joguknál fogva az előmunkálati eszközölhetők volna; most ez alapon gyorsabban lehetne az építőkkel megállapodásra jutni. — Vagy az előmunkálati engedély nem erre szolgál?

— **Kiállítás.** A lévai ipariskola tanulóit által készített munkák a mai nap reggeli 8 órájától esti 8 óráig a r. kath. elemi tanoda V-ik osztályának tantermében lesznek kiállítva. — A kiállítást ajánljuk úgy az iparosok, mint az az iránt érdeklődők figyelmébe.

ott állt és várta a vizért ment leányt, számot vett az étellel, egy gondolat tölté be egész valóját.

A leány kijött a házból, korsót és poharat hozott és töltött a vándornak. Ez ivott, azután kérdezte:

Ki e ház ura?
Az én atyám Petrow Jaroszláv.
— Birtokos?

— Amit ön itt körüskörül lát, az az ő szerény kis birtoka. Ő a szomszéd falu földes ura. Nem vagyunk előkelők, de szegények sem vagyunk.

— Látogatják e sokan?

— Soha senki, Atyám szóltalan, komor, bár nagyon jó szívű ember, jobbágyainak valóságos atyja, de ismerősei nincsenek nagyon visszavonult életet folytatunk.

— Itthon van most?

— Itthon van, olvas.

— Szeretnék beszélni vele. Az idő rám esteledik s nem tudom hol hajtsam fejemet nyugalomra.

— Vendég szeretetére számíthat uram. Mindjárt itt leszek.

Ezzel a kis leány elfutott s néhány pillanat múlva megjelent.

— Jöjjön utánam.

A leány bevezette a vándort, az előszobába értek, ott rámutatott egy ajtóra.

— Itt várja önt atyám, tessék bemenni.

Az ifju belépett.

Magas ősz férfiú állt föl az asztal mellől s mély érzés teljes hangon üdvözlé vendégét.

— Ön szállást keres nállam, szívesen látom.

(Folyt köv.)

— **Tüz Ar-Maróthon.** F. hó 12-én egy száználjajta gyulladt ki, melytől 4-5 percz alatt a két szomszédos pajta is lángra lobbant. Hogy a tűz tovább nem terjedt, az csakis derek tűzoltóink kitartó s fáradságtalan működésének volt köszönhető, kik alig néhány gyakorlat után, valóban váratlanul felül buzgalmat s bátorságot tanúsítottak. Mint hírlík, a tűz gyújtogatásból eredt; az örökségükön osztozkodó fivérek egyikére esett a gyanu, a kit nyomban el is fogták.

— **Szölgvény Ferencz** főgymn. tanár — „B. J.” által hozzá küldött 5 frtot oly czéllal tette át szerkesztőségünkhöz, hogy a szíves adomány a helybeli főgymnázium javára fordíttassék. — Az összeget rendeltetése helyére juttattuk.

— **A léva-nyitra-szeniczi vasút.** Ama mozgalom, mely az Aranyos-Maróthól Várebélyen át Nagy-Surányig építendő helyi érdekű vasút kiépítése tárgyában megindult, a vármegyei intéző körökben felelevenítette a feledékenységbe merült léva-nyitra-szeniczi vasút ügyét, melynek traczirozási munkálatai ezekbe kerültek. Nyitra-vármegye főispánja — mint értesülünk — legutóbbi Budapesten való tartózkodása alatt az osztrák-magyar államvasutársaság igazgatójával tárgyalásba is bocsátkozott, a hol kedvező választ nyert annyira, hogy a még e hó folyamán megtartandó vasúti végrehajtó bizottság ülésén az ügy komoly megfontolás tárgyát képezendi. A terv realizálása minden esetre az érdekeltek hozzájárulásától függövé.

— **Tavaszi mulatság.** A körmezbányai kir. főreáliskola ifjusága f. hó 13-án a lövő helyiségén tavaszi mulatságot rendezett, mely — mint levelezőnk írja — vígan folyt le s kitünően sikerült.

— **Megtartott árlejtés.** Vármegyének törvényhatósági utain levő hidak és támfalak helyreállításának, illetőleg részben újra építésének biztosítása tárgyában Aranyos-Maróthon a m. kir. államépítészeti hivatalnál 11,473 frt 60 kr. költségelőirányzat mellett megtartott árlejtés alkalmával vállalkozók lettek: Schiller Gábor, Rajnoha József és Schwarz Sándor.

— **A pécsi kiállítás.** Az 1888. évi pécsi általános mű-, ipar-, termény- és állatkiállítás programja: augusztus hó 11-én d. e. 10 órakor ünnepélyes megnyitás. 14-én a bíró bizottság (jury) működésének megkezdése 14. 15. 16-án nyári gyümölcs és konyhakertészeti kiállítás. 15-én philoxera ügyi kongresszus. 19. 20. 21-én szarvasmarha és juhkiállítás. 22. 23. 24-én baromfi és kutyakiállítás. 24. 25. 26. sertés-kiállítás és gazdasági géppróba. 26. 27. 28. lókiállítás. 28-án méhézeti vándorülés. Szeptember hó 1. 2. 3-án őszi gyümölcskiállítás és gyümölcsészeti vándorülés. 2-án d. u. 5 órakor a jury ítéletének kihirdetése. 9-én d. u. 5 órakor a kiállítás ünnepélyes bezárása.

— **Póstaügy.** Az új frankó-rendszer a közönségre azt a kötelezettséget rója, hogy magának kell a díjtételeket kiszámítani, ami sok esetben úgy sikerül, hogy a feladó vagy több vagy kevesebb bélyeget ragaszt fel a szállító — vagy pénzeslevélre. Ennek elkerülésére jelenik meg legközelebb egy díjtáblázat, melyből bárki egy tekintettel feltalálhatja bármily értékű és súlyú küldemény díját. A mű megjelenése után minden postahivatálnál, vagy könyvkereskedésben kapható lesz. Ara a körülbelül 7000 frankótétel magában foglaló táblázatnak 30 kr.

— **A hét napos fegyvergyakorlat.** Az új ismétlő fegyverek kezelési módjának begyakorlását még e hó végén kezdik meg. Ezt a honvédelmi miniszter legközelebb kiadott körrendeletben adta tudtára az illetékes vármegyei hatóságoknak. Időszakonként felosztva fogják behívni az egyes hadtestekhez tartozó tartalékosokat. A gyakorlati időszakok eleje június 29-én kezdődik. A honvédelmi miniszter felkérésére a közös hadügyminiszter intézkedett, hogy tekintettel az aratási időre, a begyakorlást július 12-én szakítsák felbe és csak a nagy hadgyakorlatok után, szeptember hónapban, folytassák tovább.

— **Vetések állása.** A földművelési miniszteriumhoz beküldött tudósítások alapján az aratási kilátások országszerte erre az esztendőre nem olyan kedvezők, mint tavaly ilyenkor voltak. Jelentékenyen nagyobb területen, mint tavaly, áll a vetés közepesen alul s különösen a rozsvetéseknek több mint fele 53%, ilyenformán rosszul áll. Viszont a tavalyinál sokkal kisebb területről jelzik középszerűnél jobbnak a vetések állását, általában a kilátások ez idő szerint közepesek. Azonban lehet még reményünk, hogy aratásig sok helyen javul az arány.

— **Rövid hírek.** — **Esztergomban** az a hír, hogy a hercegprimás kézipénztárából egy megbízhatónak tartott régi szolga hosszabb idő óta jelentékeny összeget lopott el; a főpap elcsapta a hűtlen cselédet, de följelenteni nem akarja. — **Viktória** angol királyné e napokban töltötte be a hetvenedik esztendőit; Anglia uralkodói közt eddig csak négyen értek ily kort. — **A delegációk,** melyeket a király múlt vasárnap fogadott, szerdán kezdték meg első érdemleges üléseiket. — **A bolognai egyetem** e héten tartotta meg nyolcvétszáz éves fennállásának jubileumát nagy ünnepélyességgel. A jubileumon a kolozsvári egyetem is képviselve volt. — **A herceg-**

primás az esztergomi főszékesegyházat ujonnan díszíteti s erre 400 ezer forintot szánt. — **Az olasz képviselőház** egyik legutóbbi ülésén kimondotta a halálbüntetés eltörlését. — **A fillokszerát** legjobban a szomszédos Hontvármegye D e m é n d községében is konstataáltak. — **Mátyás király** szülőháza Kolozsvárott szept. 2-án teszik fel az emléktáblát országos ünnepélyességgel. — **Rómából** írják, hogy az olasz képviselőház Kossuth Lajos fiainak az olasz állampolgári jogot adományozta.

APRÓSÁGOK.

— Rovatvezető Zuhany.

Az már egészen más. — Nagysád, én imádom önt! — Sajnálom, de szívem már nem szabad. — Tehát nem akar hozzám nőül jönni? Ugy? Hát miért nem kezdte azon mindjárt? Az már egészen más!

A trafik. Biró: Tehát beismeri, hogy Bokortól 200 drb 5-ös kúbat ellopott? — Vádlott: Igen. — Biró: És mit csinált a szivarokkal, — eladta vagy elajándékozta? — Vádlott: Nem, magam szíttam el. — Panna szos: Akkor visszavonom a panaszt, mert ez ember eléggé bünhődött.

Mint rendesen. A: igazán, még mindig ingadozom: elmenjek-e a korcsmába vagy nem? — B: Tégy csak úgy, mint rendesen! Menj el a majd csak azután ingadozzál, ha haza felé jössz.

TANÜGY.

I.

Értesítés.

A lévai k. r. főgymnáziumában a vizsgálatok rendje a következőképen van megállapítva:

Június 15-én hittanból az I—VII. oszt. — 18-án délután 5 órakor ének-, szavalás- és tornavizsga. — 17—22. napjain a délelőtti órákban az I—VII. oszt. a nyelvészeti és reál tudománycsoportokból vizsgáltatik meg. — 22-én a magántanulók írásbeli vizsgálata. — 23-án magántanulók szóbeli vizsgálata.

Június 25. és 26-án a szóbeli érettségi vizsgálatok.

Június 29-én ünnepélyes Te Deum s a bizonyítványok kiosztása.

E vizsgálatokra a t. cz. szülők és a tanügy barátai tisztelettel meghívattak.

Kelt Léván, 1888. jun. 6.

A főgymn. igazgatóság.

II.

A lévai állami tanítóképezőben a folyó évi zár- és tanképesítő vizsgák következő sorrendben fognak tartatni:

Június 17-én, d. u. 5 órán kezdve ének-zene- és tornából; — 18-án d. e. 8 órán kezdve hittanból; 19-én d. e. 8 órán kezdve IV-ed évesek vizsgája; 20-án d. e. 8 órán kezdve III-ad évesek vizsgája; 21-én d. e. 8 órán kezdve II-od évesek vizsgája; 22-én d. e. 8 órán kezdve I-ső évesek vizsgája; 25-én d. e. 8 órán kezdve írásbeli tanképesítő vizsga.

Június 25-én d. e. 8 órán kezdve a gyakorló iskolában.

Június 26-án és folytatólag szóbeli tanképesítő vizsga.

Léva, 1888. június 2.

Az igazgatóság.

III.

Az ar-maróthi állami el. és felső leányiskola vizsgálatai f. hó 19—22. napjain fognak megtartatni a következő sorrendben: 19-én mind a 8 osztály r. kath. vallástánból; 20-án d. e. az I. és II. el. oszt., d. u. mind a 8 oszt. izr. vallástánból, 21-én d. e. a III. és IV. oszt., d. u. az V. VI. el. oszt. 22-én d. e. az I. és II. felső oszt., d. u. ének-és zenevizsga zárünnepélylyel. A zárünnepély d. u. 3 órakor fog megtartatni. E vizsgálatokra az iskola iránt érdeklődő közönség és a szülők tisztelettel meghívattak.

Az igazgatóság.

IV.

Meghívó.

A „Bars megyei ált. tanítóegyesület” f. hó 26-án Ar-Maróthon közgyűlést tart, mire az egyesület tagjai tisztelettel meghívattak. — A tanácskormány reggel 9 órakor veszi kezdetét.

Az elnök.

V.

Értesítés.

A lévai rom. kath. elemi főiskola fi-osztályaiban az évi zárvizsgák e hó 18. és 19-én a rendes tanórákban lesznek megtartva, melyekre a t. cz. szülőket és tanügy barátokat teljes tisztelettel meghívja.

Léván, 1888. június hó 15-én

Az igazgatóság.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

I.

Meghívó.

A lévai m. kir. honvéd- és polgári lövészegylet már jelzett lögyakorlatát, ma vasárnap délután fogja megtartani, — s hogy e nemes sport a résztvevő egyleti tagokra nézve érdekesebb legyen, társas játékokkal lesz összekötve, melyekben a jó lövések jutalmakban részesülnek. — Alkonyat beálltával ugyancsak a lövöldében, egy nagyobb szabású tüzijáték lesz a társaságnak bemutatva, igen változatos programmal. — A szép és férfias szórakozást bizonyára csak emelni fogja, ha a mélyen tisztelt hölgyközönség szintén szerencsésülten fogja megjelenésével az egyletet. — Frissitökről gondoskodva lesz.

Ha kedvezőtlen idő miatt a lövészet elhalasztatnék, — ez az Oroszlán vendéglővel szemben zászló által szokott módon jelezzé lesz.

Léván, 1888. június 17.

A lévai m. kir. honvéd- és polgári lövészegylet választmánya.

II.

A f. hó 3-án rendezett kath. legényegyesületi multság bevétele 162 frt 20 kr. kiadása 101 frt 55 kr. volt. Marad tehát az egyesületnek tiszta jövedelmül 60 frt 65 kr. A választmány ezen szamadást átvizsgálván, azt helyesnek találta.

Együttal a választmány jegyzőkönyvileg mond köszönetet Ft. Hévíz y János tanár urnak és Jaross Ferencz tanító urnak, kik fáradságot nem kímélve, a színelőadást élvezhetővé tették, köszönetet mond a választmány a mélyen tisztelt nőegyletnek a színpad és díszítések szíves átengedéseért, — végre köszönetet mond mindazoknak, kik a nap sikerét többé-kevésbé előmozdították.

Léva, 1888. jun. 15-én.

Báthy László,

a lévai kath. legényegyesület elnöke.

PÓSTAJÁRAT.

Lévára	Érk.	Léváról	Indul
E.-Nánáról levél és kispósta	8.50	E.-Nánára csak levélp.	11.—
Kiskereskenyéről I.	8.40	Kiskereskenyére I.	9.10
Selmeczbányáról I.	11.4	Selmeczbányára I.	1.—
Csank-Varsányról	2.20	Csank-Varsányra	4.15
Ó-Barsra	2.20	Ó-Barsra	4.15
Ó-Barsról	2.20	Vámosladányra	4.15
Vámosladányról	2.45	Garamújfalura	4.15
Gr.-Ujfaluról	2.45	Gr.-Szöllőse	4.15
Gr.-Szöllősről	3.15	Kiskereskenyére	4.15
Kiskereskenyéről II.	3.30	E.-Nánára levél és kispósta	4.05
E.-Nánáról csak levélp.	8.35		

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.

Buza: m.-mázánként 6 frt 10 kr, 6 frt, 65 kr. Kétszeres 5 frt 25 kr, 5 frt 50 kr. Rozs 5 frt. — kr. 5 frt 25 kr. Arpa 5 frt 50 kr, 6 frt — kr. Zab 5 frt. — kr, 5 frt. 50 kr. Kukoricza 5 frt. 80 kr, 6 frt 20 kr. Bab 9 frt 60 kr, 10 frt. — kr. Lencse 8 frt 80 9 frt 20 kr. Köles — frt. — kr. — frt — kr.

Nyilttér. *)

I.

Weisse Seidenstoffe von 65 kr. bis fl. 11.40. per Meter (ca. 120 Qual.) versendet roben- und stückweise zollfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (k. k. Hoflieferant.) Zürich. Muster umgehend. Briefe 10 kr. Porto.

II.

Hirdetmény.

A primási nagy-sallói uradalom részéről közhírre tétetik, miszerint Farnadon 1888. évi június hó 26-án a reggeli órákban nyilvános árverés útján a következő haszonbéri javadalmak fognak kiadatni:

1. Farnadon korcsma italmérséssel.
2. Kétyen korcsma italmérséssel.
3. Gr.-Szt.-Györgyön korcsma italmérséssel. — Zárt ajánlatok is elfogadhatnak.

A bérleti feltételek a felügyelői hivatalban Farnadon megtekinthetők. Farnad, 1888. jun. 10.

Az uradalmi tisztség.

III.

Tudósítás.

A büvészi és athleta színház

a piac téren mai napon megnyitott és a főelőadások naponként délután 3. 4. 6. és 8 órakor fognak tartatni. Az előadásokon Amanda kisasszony több jutalmat nyert büvésznő és Herkules fogja mutatványait bemutatni. A színház csak rövid ideig tartózkodik itt. Számos látogatásért esedezik alázattal

Möller Ágoston,
igazgató.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

792/1887. 915/888. sz.

Árverési feltételek.

Konkoly Gyula végrehajthatónak Karácsony István és társai végrehajtást szavadvó elleni 120 f...
Az 1888. évi aug. hó 28. napján d. e. 10 órakor Lekér községben a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen árverés alá hozsátartanak: Karácsony István, Kelemen Antal és Kelemen Andrásné szül. Ruzsik Arankának a lekéri 63 sz. tjkben A 11-11 sor sz. alatt felvett fekvőségben, ugy az 58 sz. házbaní valamint az 1/2 telek után járó közös legelő illetőségbení 1/2 rész illetményükre 1780 f...
2. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlalok a kiküldtáj áron alól is eladatul fognak.
3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis az A I. 1-11. sor-szám alattira 178 f...
4. Vevő köteles a vételtár 3 egyenlő részletben és pedig: az elsőt az árverés napjától számított 30 nap alatt a másodikat ugyanazon naptól számított 60 nap alatt az utolsó 1/2-ét ugyanazon naptól számított 90 nap alatt, minden egyes vételtári részlet után az elárverezés napjától számított 6% kamatokkal együtt az 1881 évi decz. 15-6-án 39-425/J. M. sz. alatt kelt rendeletben előírt módon a lévai kir. adóhivatal, mint bírói letéti pészárnál befizetni.
5. Bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.
6. Vevő köteles az ingatlanokat terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és áruházási illetéket viselni.
7. A vevőnek a vételi bizonyítvány az 1881.

LX. t. cz. intézkedései értelmében csak az esetben jog kúndta, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt az id. zett t. cz. 187. § a intézkedésének megfelelő utóajlat nem tétetik.
8. A tulajdonjogának vevő javára bekebelezze csak a vételtár és kamatainak teljes lefizetése után fog hivatalból elrendeltetni, — még pedig a B. 24 tétel alatt felj. yzett kisajátítási jog. — B. 12 tétel alatt Póldi Pál javára felj. yzött eljárárdék C. 31. tétel alatt öz. íj. Kovács Istvánné szül. Nagy Katalin, javára felj. yzött öz. jogának továbbra is fentartásával.
9. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének a kitűzött időben eleget nem tenne, az általa megvett ingatlanokra az érdekeltek felek bármelyikének következtében az 1881. LX. t. cz. 185. § a szerint vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése kérelme mellett újabb árverés fog rendeltetni.
Kelt Léván, a kir. bíróság, mint tkvi hatóságánál, 1888. évi márcz. hó 23-án.
Gyenes József, kir. bírós.

52/1888. szám.
Árverési hirdetmény.
Alfírt kiküldt végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a verebelyi kir. bíróság 1923/1887. sz. végzése által Lónyfi Ferencz és neje Besse Berta földbirtokok javára Steiner Hermann bérlő ellen 1100 f...
Mely árverésnek a verebelyi kir. bíróság 1104/88 sz. kiküldését rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Besső Sándor Hermann bérlő lakásán leendő eszközzésére 1888. évi junius hó 26. napján d. e. 9 órá a határidőül kiűztek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881 évi LX. t. cz. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alól is eladatul fognak.
Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 103. § ban megállapított feltételek szerint lesz kifűzterdű. Végül felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtható követelést megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alfírt kiküldtnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.
A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján kifűggesztését követő naptól számíttatik.
Kelt Verebelyen, 1888. évi jun. hó 7. napján.
Kaszanyiczky Dániel, kir. bírósági végrehajtó.

UJI
Szabadalmazott szegesz gőzcséplőgép
3 1/2 és 4 lóerejű
fa-, szén- vagy szalmafűtésű gőzmozgonyok számára,
10 órai munkaképesség 4500—6000 köve, teljesen tisztán elcsépelve és osztályozva,
akkal csekélyebb exűkeéglet hajtórő és fűtőanyagban,
etemesen nagyobb és jobb munkaképesség,
könnyebb szállítás mint a verőléczesz gépeknél.
Árjegyzékek kívánatra.
Ezen gépeket erős szerkezetben gyártja és gyorsan, valamint előnyösen szállítja
GROSSMANN és RAUSCHENBACH
első magyar gazdasági gépgyára
Budapest,
külső váczut, 7. szám.

Városligeti
Testgyeenesítő gyógyintézet Budapesten,
(ezelőt Dr. Fischhof-féle vizgyógyintézet) Hermina-ut 1525.
Van szerencsénk a t. közönséggel tudatni, miszerint a mai napon a fenti gyógyintézetet megnyitottuk.
Intézetünk a főváros egyik legmagasabb, kiesebb és legegészségesebb helyén fekszik, ugyanazon területen, melyet eddig a Dr. FISCHHOF-féle városligeti vizgyógyintézet foglalt el. — A 44,000 m² méternyi sűrűn befűsített telken épült Cottage-épület 30 tiszta, egészséges, külön bejáratu újonnan alakított szobát foglal magában, — Casinóval, zárt és fűthető folyosóval, tekepályával, lugasokkal, stb. stb.
A fővárossal való összeköttetést lóvonatok és társaskocsik közvetítik.
Az intézetünkben felvett betegek minden betegség testalkatának és bajának megfelelően külön előállított készülék segélyével rendszerint mütet nélkül gyógyíttatnak. — Kitűnő és eddig el nem ért sikerrel kezeljük különösen a következő betegségeket u. m.:
1. Az összes bármely alapon fejlődött (eszes, Köszvényes, gümőkörös) izületgyulladásokat. — I. csonttöréseket, ficamokat és ezeknek valamint az izületgyulladások utóbajait, u. m.: (zsufor) izületmervevségeket, korlátolt mozgathatóságot, végtagrövidüléseket, elgörbüléseket stb. II. A vele született és következményes elgörbüléseket u. m.: a gerinceoszlopnak oldal, mell- és hátfelé irányult elgörbüléseit, angolkóros, vagy csigolyaszavas alapon keletkezett pupokat, tyukmelleket, görbényakat, donga-, lud-, ló- és saroklábat, donga-gacsos térdet. — V. Gyermekek hűdést és következményeit. — V. Zuzódásokat, csuzt és köszvényt.
Készülékeink a plastikai művészet legmagasabb fokán állván, megvalósítják a modern testgyeenezés legteresebb követelményeit, minél fogva minden betegnek kivétel nélkül a főnnjárást és az egészséges fekvésű intézetünk tiszta levegőjében való szabad mozgást, de első sorban a mütet (operáció) teljes mellözését lehetővé teszik.
Bővebb felvilágosítást ugy az egyéb ezuttal fol nem szolt betegségi gyógyítást. — mint hízi szabályzatunkat illetőleg, könyveskébe fűzött értesítőkünk nyújttanak, melyekkel kívánatra bármely szivesen szolgálunk.
Ezen közhasznu intézményünkre kérjük a t. közönség pártfogását.
Dr. Verebelyi László, felelős orvos, egyetemi m. tanár a Stefánia gyermekkórház sebész.
dr. Róth Adolf, testgyeenező az intézeti betegk rendelő orvosa.
Fischer Gyöz, es. k. udv. szállító orvos-seb, és testgyeenező segélyművek gyára.

teljesen megváltoznak. E változások valamint számos újítás, rendszeresen menedjelik.
Minden könyvkereskedésben, valamint az összes vasuti állomáson kapható és előlegesen már most is megrendelhető:
Utmutató A magyar és egyedüli Utmutató
közös közlekedési vállalatok. hivatalos menetrendkönyve
VII. évfolyamának IV. (juniusi) füzete
a magyar, osztrák, közös és külföldi közlekedési vállalatok legújabb menetrendjeivel, hazai és külföldi utirányokkal, térképpel s sok hasznos tudnivalóval. — Ezen egyedüli magyar menetrendkönyv fölöslegessé tesz minden más külföldi hasonló könyvet, miután ebben a külföldi utazásokra nézve ép oly pontos utasítások foglaltatnak, mint a hazaiakra nézve, sőt a mennyiben a külföldi és idegen nyelvű könyvek Magyarorszagra nézve épen semmi vagy legjobb esetben csak nagyon hiányos felvilágosítást tartalmaznak, annál fogva azokat felül is múlja. Az „Utmutató“ a legmegbízhatóbb s ezen közlekedési vállalatoknak kizárólagos hivatalos menetrendkönyve, minden más utazási könyv, mely a hivatalos címet használja, ezt csak bitorolja s ezért óva intjük a közönséget az ilyenmü külföldi könyvek megvételétől.
Az Utmutató ára 50 kr., postán 60 kr.
Kiadóhivatal: Budapest. Podmanitzky-utca 17.
Ezekről csakis a magyar „UTMUTATÓ“ ad teljes felvilágosítást.

173/1888. szám.
Árverési hirdetmény.
Alfírt kiküldt végrehajtó az 1881. LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a verebelyi kir. bíróság, 1357/1885. sz. végzése által az Érsekújvári takarékpénztár javára id. Csirio István és társa Csirio János ellen a leszállított 300 f...
Mely árverésnek a verebelyi kir. bírósági 96./88. sz. kiküldését rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Baracsán Csirio János lakásán leendő eszközzésére 1888. évi jun. hó 25. napjának d. e. 9 órája határidőül kiűztek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alól is eladatul fognak.
Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. § ban megállapított feltételek szerint lesz kifűzterdű. Végül felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtható követelést megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alfírt kiküldtnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.
A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján kifűggesztését követő naptól számíttatik.
Kelt Verebelyen, 1888. évi jun. hó 6. napján.
Kaszanyiczky Dániel, kir. bírósági végrehajtó.

SCHLICK-féle VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR.
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPESTEN.
Központi iroda: IV. Váci körur 57. — Gazdasági géposztály: Külső váczut 1696—1699.
SCHLICK-féle szabadalmazott „TRIUMPH“ sorvetőgépek.
Legnagyobb kitűntetés a vetőgépre: arany diszokmány a hatvani nemzetközi ekeversenyen.
SCHLICK-féle szabad. egyes, rayol-, kettős- és hármás ekék.
2 első díj aranyérem és még három egyéb kitűntetés.
SCHLICK- és VIDATS-féle ered. egyes ekék, kapáló, töltőgető- és porhányító ekék.
Gőzcséplők, járgánycséplők, gabonarosták, őrlőmalmok, takarmánykészítő- és egyéb gazdasági gépek.
Előnyös fizetési feltételek.
Legolcsóbb árak. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.
Képviselőt Léván: Kern testvéreknel.
NYOMATOTT NYITRAI ÉS TÁRSÁNÁL, Léván, 1888.